

BỘ CÔNG THƯƠNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /BC-BCT

Hà Nội, ngày tháng 11 năm 2023

BÁO CÁO ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA CHÍNH SÁCH
(đề nghị xây dựng Nghị định của Chính phủ quy định
về phát triển điện mặt trời mái nhà)

Kính gửi: Chính phủ

I. Xác định vấn đề bất cập tổng quan

1. Bối cảnh xây dựng chính sách

- Triển khai Nghị quyết số 55-NQ/TW ngày 11 tháng 02 năm 2020 của Bộ Chính trị về định hướng Chiến lược phát triển năng lượng quốc gia của Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, theo đó với quan điểm: Bảo đảm vững chắc an ninh năng lượng quốc gia là nền tảng, đồng thời là tiền đề quan trọng để phát triển kinh tế - xã hội. Ưu tiên phát triển năng lượng nhanh và bền vững, đi trước một bước, gắn với bảo vệ môi trường sinh thái, bảo đảm quốc phòng, an ninh, thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, là nhiệm vụ trọng tâm xuyên suốt trong quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước; Phát triển năng lượng quốc gia phải phù hợp với thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, xu thế hội nhập quốc tế; nhanh chóng xây dựng thị trường năng lượng đồng bộ, cạnh tranh, minh bạch, đa dạng hoá hình thức sở hữu và phương thức kinh doanh; áp dụng giá thị trường đối với mọi loại hình năng lượng. Khuyến khích và tạo mọi điều kiện thuận lợi để các thành phần kinh tế, đặc biệt là kinh tế tư nhân tham gia phát triển năng lượng; kiên quyết loại bỏ mọi biểu hiện bao cấp, độc quyền, cạnh tranh không bình đẳng, thiếu minh bạch trong ngành năng lượng; Phát triển đồng bộ, hợp lý và đa dạng hoá các loại hình năng lượng; ưu tiên khai thác, sử dụng triệt để và hiệu quả các nguồn năng lượng tái tạo, năng lượng mới, năng lượng sạch; Phát triển nhanh và bền vững ngành điện đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, trong đó đối với điện gió và điện mặt trời: Ưu tiên phát triển phù hợp với khả năng bảo đảm an toàn hệ thống với giá thành điện năng hợp lý. Khuyến khích phát triển điện mặt trời áp mái và trên mặt nước. Xây dựng các chính sách hỗ trợ và cơ chế đột phá cho phát triển điện gió ngoài khơi gắn với triển khai thực hiện Chiến lược biển Việt Nam.

- Thực hiện Nghị quyết số 81/2023/QH15 ngày 09 tháng 01 năm 2023 của Quốc hội về Quy hoạch tổng thể quốc gia thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050, theo đó: Phát huy tối đa lợi thế của quốc gia, vùng, địa phương; phát triển hài hòa giữa kinh tế với văn hóa, xã hội, bảo vệ môi trường, thích ứng với

biến đổi khí hậu và bảo đảm quốc phòng, an ninh; Bảo đảm an ninh năng lượng, an ninh lương thực, an ninh nguồn nước; phát triển kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn; bảo vệ môi trường, bảo tồn thiên nhiên và nâng cao chất lượng đa dạng sinh học; chủ động phòng, chống thiên tai, thích ứng với biến đổi khí hậu; Môi trường có chất lượng tốt, xã hội hài hoà với thiên nhiên, phát triển hiệu quả theo hướng cac-bon thấp; phấn đấu nhanh nhất đạt mục tiêu giảm phát thải ròng của quốc gia về “0” vào năm 2050.

- Triển khai thực hiện yêu cầu trong Luật Điện lực “Đẩy mạnh việc khai thác và sử dụng các nguồn năng lượng mới, năng lượng tái tạo để phát điện; có chính sách ưu đãi đối với dự án đầu tư phát triển nhà máy phát điện sử dụng các nguồn năng lượng mới, năng lượng tái tạo”; Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật Điện lực (Điều 70 về Hướng dẫn thi hành).

- Thực hiện Nghị quyết số 98/2023/QH15 ngày 24/6/2023 của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh, theo đó tại khoản 11 Điều 5 quy định “Ủy ban nhân dân Thành phố quyết định việc sử dụng mái nhà bảo đảm điều kiện kỹ thuật của các trụ sở cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp công, trụ sở của các cơ quan, đơn vị được xác định là tài sản công trên địa bàn Thành phố để lắp đặt hệ thống điện mặt trời cung cấp điện phục vụ cho hoạt động của trụ sở đó. Phần điện còn thừa do không sử dụng hết thực hiện theo quy định của pháp luật về điện lực”.

- Thời gian vừa qua, việc phát triển ĐMTMN thông qua cơ chế khuyến khích phát triển điện mặt trời tại Việt Nam được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 13/2020/QĐ-TTg ngày 06 tháng 4 năm 2020, tại Quyết định này, EVN là một bên mua điện đối với hệ thống ĐMTMN được đưa vào phát điện trước ngày 01/01/2021. Hiện nay, nhà nước chưa có chính sách mới để các tổ chức, cá nhân thực hiện phát triển loại hình này.

- Bối cảnh triển khai thực hiện Quy hoạch điện VIII (Quyết định số 500/QĐ-TTg ngày 15 tháng 5 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch phát triển điện lực quốc gia thời kỳ 2021- 2030, tầm nhìn đến năm 2050), trong đó nêu phần đầu đến năm 2030 có 50% các tòa nhà công sở và 50% nhà dân sử dụng điện mặt trời mái nhà tự sản, tự tiêu (phục vụ tiêu thụ tại chỗ, không bán điện vào hệ thống điện quốc gia); Ưu tiên và có chính sách đột phá để thúc đẩy phát triển điện mặt trời mái nhà của người dân và mái công trình xây dựng, nhất là các khu vực có nguy cơ thiếu điện như miền Bắc và điện mặt trời tự sản, tự tiêu. Từ nay đến năm 2030, công suất các nguồn điện loại hình này ước tính tăng thêm 2.600 MW. Loại hình nguồn điện này được ưu tiên phát triển không giới hạn công suất, với điều kiện giá thành hợp lý và tận dụng lưới điện sẵn có, không phải nâng cấp.

- Nhiều đơn kiến nghị, đề nghị của doanh nghiệp về phát triển, lắp đặt ĐMTMN để tự sử dụng, đáp ứng nhu cầu sử dụng năng lượng tại chỗ và sử dụng năng lượng sạch, sản xuất xanh, sạch.

- Chưa có văn bản quy phạm pháp luật quy định cụ thể về: ĐMTMN tự sản tự tiêu; quy định, yêu cầu kỹ thuật của ĐMTMN tự sản tự tiêu; Quy định về trách nhiệm phối hợp của tổ chức, cá nhân đầu tư ĐMTMN tự sản tự tiêu, các đơn vị phân phối điện trong việc thỏa thuận các giải pháp, yêu cầu kỹ thuật của ĐMTMN tự sản tự tiêu bảo đảm an toàn về điện, không xung đột lưới điện, đáp ứng các yêu cầu kỹ thuật của lưới điện phân phối, (khách hàng sử dụng đồng thời nguồn điện mặt trời và nguồn từ lưới điện quốc gia). Do đó chưa có đầy đủ cơ sở pháp lý để tổ chức triển khai thực hiện.

- Từ sau năm 2020 theo Quyết định số 13/2020/QĐ-TTg ngày 06/4/2020 của Thủ tướng Chính phủ, ĐMTMN trên mái nhà xưởng của các doanh nghiệp trong Khu, Cụm công nghiệp không có chính sách để đầu nối, phát điện lên lưới điện, từ đó dẫn đến không tạo động lực để phát triển ĐMTMN, không giúp giảm tải áp lực về nguồn điện trong khi thực trạng thiếu nguồn điện thường xuyên diễn ra tại miền Bắc trong các tháng mùa khô, nắng nóng.

2. Mục tiêu xây dựng chính sách

- Phát triển ĐMTMN để tiếp tục phát huy những lợi thế, ưu điểm của ĐMTMN, góp phần bảo vệ môi trường, cung cấp nguồn năng lượng sạch tại chỗ, phục vụ nhu cầu sử dụng điện của doanh nghiệp, sản xuất, phát triển kinh tế-xã hội và nhu cầu sinh hoạt của người dân. Ngoài ra, việc phát triển ĐMTMN để cung cấp nguồn năng lượng tại chỗ giúp giảm tải cho lưới điện, hệ thống truyền tải quốc gia, từ đó giảm chi phí đầu tư cho ngành điện, giảm tổn thất điện năng.

- Thúc đẩy phát triển ĐMTMN để tạo nguồn năng lượng sạch, giảm phát thải khí nhà kính, bổ sung thêm nguồn cung cấp tại chỗ góp phần giảm tổn thất điện năng trong hệ thống lưới điện, đồng thời các cơ quan quản lý có thể theo dõi, giám sát việc đầu tư phát triển hệ thống ĐMTMN, không để xảy ra trường hợp phát triển ĐMTMN mà không đảm bảo tuân thủ các quy định.

- Xây dựng văn bản quy định về phát triển ĐMTMN để tạo hành lang pháp lý, chính sách cho doanh nghiệp đầu tư vào lĩnh vực năng lượng tái tạo, sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả; Ban hành chính sách phát triển nguồn ĐMTMN đồng bộ để thu hút các doanh nghiệp, người dân tự đầu tư ĐMTMN để tự sử dụng.

- Thê chế hoá chủ trương phát triển nguồn năng lượng tái tạo như năng lượng mặt trời đã được nêu rõ trong Nghị quyết số 55-NQ/TW ngày 11/02/2020 của Bộ Chính trị và Quy hoạch điện VIII. Kể từ khi các nội dung quy định về giá bán điện, đầu nối lưới đối với các dự án điện mặt trời tại Quyết định số 13/2020/QĐ-TTg ngày 06/04/2020 của Thủ tướng Chính phủ không được áp dụng từ ngày 01/01/2021, đến nay chưa có quy định cụ thể về nội dung này, đặc biệt là loại hình ĐMTMN. Do đó, từ ngày 01/01/2021 đến nay, việc phát triển điện mặt trời mái nhà với mục đích tự sử dụng, tự sản tự tiêu không phát điện

hoặc không bán lên lưới điện quốc gia đang gặp nhiều vướng mắc và chưa triển khai thực hiện được.

- Đối với các cơ quan, doanh nghiệp và người dân lắp đặt điện mặt trời mái nhà sau ngày 31/12/2020 cho mục đích tự dùng: Từ ngày 01/01/2021 đến nay, các cơ quan nhà nước chưa ban hành hướng dẫn phát triển điện mặt trời mái nhà nên chưa có cơ sở để các tổ chức, cá nhân thỏa thuận đấu nối, thực hiện việc lắp đặt điện mặt trời mái nhà.

- Cần xem xét xây dựng chính sách phát triển đối với ĐMTMN theo vùng miền khác nhau, đặc biệt đối với khu vực các tỉnh phía Bắc để phù hợp với điều kiện thực tế.

- Bên cạnh ban hành quy định về phát triển ĐMTMN, cần bổ sung quy định các chế tài xử lý đối với các dự án ĐMTMN không đảm bảo các quy định của pháp luật hiện hành.

- Quy định cụ thể về trách nhiệm và thẩm quyền của các cơ quan quản lý nhà nước trong việc thực hiện đề thúc đẩy phát triển ĐMTMN. Đối tượng phải thực hiện các thủ tục về xây dựng, phòng cháy chữa cháy, bảo vệ môi trường, các loại giấy phép (nếu có)... Ban hành các chính sách kiểm tra, giám sát để phòng ngừa các hành vi trục lợi, tiêu cực.

- Đối với việc phát triển ĐMTMN với mục đích tự sử dụng, tự sản tự tiêu có liên kết với lưới điện (phục vụ tại chỗ, không bán điện vào hệ thống điện quốc gia) cần bổ sung quy định về lắp đặt thiết bị để hạn chế tối đa nguồn ĐMTMN phát lên hệ thống lưới điện quốc gia.

- Có giải pháp quản lý ĐMTMN xuyên suốt từ khi đề xuất đến khi đầu tư hoàn thành và đưa vào vận hành để các ban ngành, cơ quan quản lý nhà nước tại địa phương, đơn vị quản lý lưới điện và tổ chức, cá nhân có thể theo dõi, đảm bảo tính minh bạch; cần quy định khống chế công suất đối với hệ thống ĐMTMN lắp trên mái nhà dân và lắp trên mái nhà xưởng sản xuất của các doanh nghiệp.

- Thu hút mạnh mẽ nguồn lực xã hội, khai thác hiệu quả tiềm năng nguồn năng lượng mặt trời, góp phần đảm bảo cung ứng điện và an ninh năng lượng, bảo vệ môi trường. Tại các cơ sở sản xuất ở vùng sâu, vùng xa, vùng có địa hình phức tạp, nơi nguồn điện lưới cấp điện xa, không ổn định, chất lượng điện năng chưa cao; nhu cầu phụ tải cao vào mùa hè nắng nóng, tăng theo thời vụ sản xuất thì việc lắp đặt hệ thống ĐMTMN đã tạo điều kiện cho doanh nghiệp vừa chủ động, ổn định trong sản xuất kinh doanh, giảm giá thành sản phẩm, giảm chi phí tiền điện; Chi phí đầu tư hệ thống ĐMTMN ngày càng giảm, công nghệ sản xuất tấm quang điện mặt trời ngày càng tiên tiến, hiệu suất cao, do vậy cho phép các hộ gia đình và doanh nghiệp ngày càng dễ tiếp cận hơn đối với nguồn ĐMTMN.

- Qua kiểm tra thực tế các chất lượng lượng tấm quang điện (hệ số suy giảm theo thời gian, độ bền, tuổi thọ...), bộ chuyển đổi... hầu như chưa được kiểm chứng, đang thực hiện theo khuyến cáo của nhà sản xuất; các thiết bị này do các nhà đầu tư tự mua qua các đơn vị là đối tác thương mại, tiềm ẩn nhiều nguy cơ rủi ro an toàn, an ninh cung cấp điện. Do đó, nhà nước cần xây dựng chính sách để quy định cụ thể việc sử dụng các thiết bị công nghệ trước khi lắp đặt, việc thu hồi, xử lý các tấm quang điện bị hỏng hóc/khi hết hạn sử dụng, lập phương án/kế hoạch xử lý để đảm bảo các điều kiện về bảo vệ môi trường.

II. Đánh giá tác động của chính sách

Phần này liệt kê từng vấn đề chính sách cụ thể cần giải quyết. Việc phân tích mỗi vấn đề chính sách bao gồm các nội dung: xác định vấn đề bất cập (mô tả thực trạng của vấn đề, phân tích các bất cập, hậu quả, nguyên nhân); mục tiêu để giải quyết vấn đề; các giải pháp đề xuất (trong đó bắt buộc phải có giải pháp giữ nguyên hiện trạng); đánh giá tác động của giải pháp đề xuất (đánh giá tác động tích cực (lợi ích), tiêu cực (chi phí) của từng giải pháp chính sách đối với Nhà nước, người dân, doanh nghiệp); kiến nghị lựa chọn giải pháp trên cơ sở phân tích, so sánh tác động tích cực, tiêu cực của từng giải pháp.

1. *Chính sách 1*: ĐMTMN có liên kết với lưới điện quốc gia để tự sử dụng, không bán điện cho tổ chức cá nhân khác

1.1. Xác định vấn đề bất cập

- Trong thời gian qua, theo Quyết định số 13/2020/QĐ-TTg kể từ ngày 01/01/2021 EVN không ký hợp đồng mua bán điện từ nguồn ĐMTMN có ngày vận hành, phát điện sau ngày 31/12/2020, EVN có văn bản nêu không có cơ sở thực hiện thoả thuận đấu nối với ĐMTMN kể từ ngày 01/01/2021, dẫn đến nhiều doanh nghiệp muốn phát triển ĐMTMN để tự sử dụng nhưng không được ngành điện có văn bản thống nhất về đấu nối.

- Hiện nay, có nhiều doanh nghiệp, người dân mong muốn được lắp đặt ĐMTMN chỉ để sử dụng, cung cấp điện cho phụ tải tại chỗ, không bán điện, không có hoạt động kinh doanh điện. Tuy nhiên nhà nước chưa có chính sách cụ thể cho phát triển ĐMTMN, dẫn đến doanh nghiệp và người dân gặp khó khăn, vướng mắc trong triển khai thực hiện lắp đặt.

- Đối với việc phát triển ĐMTMN với mục đích tự sử dụng, tự sản tự tiêu (phục vụ tại chỗ, không bán điện vào hệ thống điện quốc gia) cần xem xét trường hợp lắp đặt thiết bị hạn chế tối đa nguồn ĐMTMN phát lên hệ thống lưới điện quốc gia.

- Cần xem xét, xác định: Việc phát triển ĐMTMN có liên kết với lưới điện, không bán điện vào hệ thống điện có thuộc trường hợp phát triển điện lực quy định tại Điều 11 Luật điện lực; phát triển ĐMTMN không bán điện vào hệ thống

lưới điện quốc gia có thuộc trường hợp hạn chế quyền của tổ chức, cá nhân theo quy định của pháp luật.

- Thực hiện Nghị quyết số 98/2023/QH15 ngày 24/6/2023 của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh, theo đó tại khoản 11 Điều 5 quy định “*Ủy ban nhân dân Thành phố quyết định việc sử dụng mái nhà bảo đảm điều kiện kỹ thuật của các trụ sở cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp công, trụ sở của các cơ quan, đơn vị được xác định là tài sản công trên địa bàn Thành phố để lắp đặt hệ thống điện mặt trời cung cấp điện phục vụ cho hoạt động của trụ sở đó. Phần điện còn thừa do không sử dụng hết thực hiện theo quy định của pháp luật về điện lực*”. Quy mô công suất này cần bảo đảm phù hợp với Kế hoạch thực hiện Quy hoạch điện VIII được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Nhà nước cần có quy định cụ thể để thống nhất trên toàn quốc cách thức thực hiện, giải pháp triển khai để doanh nghiệp, người dân được lắp đặt ĐMTMN nhằm mục đích tự sử dụng.

- Đối với những tổ chức, cá nhân đã có thoả thuận sử dụng điện tại cấp điện áp phân phối, nhà nước cần đơn giản hoá các quy định về thoả thuận đấu nối.

- ĐMTMN là các trang thiết bị điện lắp đặt trên mái nhà của công trình xây dựng để phát điện nhằm mục đích sử dụng tại chỗ, không có hoạt động kinh doanh mua bán điện, do đó Nhà nước cần xem xét, đơn giản hoá việc các tổ chức, cá nhân thực hiện yêu cầu nêu tại khoản 1 Điều 11 Luật Điện lực năm 2004 được sửa đổi, bổ sung tại khoản 6 Điều 1 Luật số 24/2012/QH13 (*Đầu tư phát triển điện lực phải phù hợp với quy hoạch phát triển điện lực. Dự án đầu tư chưa có trong quy hoạch phát triển điện lực chỉ được thực hiện khi cơ quan lập quy hoạch phát triển điện lực trình cấp có thẩm quyền phê duyệt quy hoạch cho phép*); thực hiện lập dự án đầu tư theo Luật đầu tư (*điện mặt trời mái nhà chỉ sử dụng tại chỗ, không bán điện cho tổ chức, cá nhân khác, không hoạt động kinh doanh điện*); Đất, công trình xây dựng có mái nhà không phải thực hiện bổ sung đất và công năng cho công trình năng lượng theo quy định Luật Đất đai; Luật Xây dựng.

- Tổng quy mô công suất phát triển ĐMTMN tại Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện theo Nghị quyết 98/2023/QH15 cần bảo đảm tuân thủ Kế hoạch thực hiện Quy hoạch điện VIII.

1.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Xây dựng quy định chung để các doanh nghiệp, người dân có nhu cầu lắp đặt ĐMTMN để tự sử dụng, cung cấp điện cho nhu cầu sử dụng, giảm mua điện từ hệ thống lưới điện quốc gia.

- Cho phép các doanh nghiệp phát triển ĐMTMN được đấu nối với lưới điện quốc gia để duy trì hoạt động của ĐMTMN và cung cấp điện khi nguồn ĐMTMN không đáp ứng nhu cầu sử dụng.

- Kiểm soát tổng quy mô công suất trên cả nước đúng với Quy hoạch điện VIII, đến năm 2030 nguồn ĐMTMN được tăng thêm khoảng 2.600 MW. Đối với mỗi địa phương, tổng công suất ĐMTMN được phát triển phải phù hợp với Kế hoạch thực hiện Quy hoạch điện VIII.

- Tổng quy mô công suất phát triển ĐMTMN tại Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện theo Nghị quyết 98/2023/QH15 cần bảo đảm tuân thủ Kế hoạch thực hiện Quy hoạch điện VIII.

- Xây dựng và ban hành chính sách để tạo điều kiện thông thoáng, giảm bớt các thủ tục cho người dân, doanh nghiệp thực hiện phát triển ĐMTMN.

1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- Tổ chức, cá nhân lắp đặt ĐMTMN cần tính toán nhu cầu sử dụng điện, công suất đỉnh của phụ tải, qua đó thiết kế, lắp đặt ĐMTMN có công suất phù hợp, hạn chế tối đa nguồn điện dư thừa vào lưới điện quốc gia.

- Tôn trọng quyền của các tổ chức, cá nhân trong việc lựa chọn phát hoặc không phát sản lượng điện dư (nếu có) của điện mặt trời mái nhà vào hệ thống điện. Trường hợp lựa chọn phát sản lượng điện dư vào hệ thống điện thì nhà nước ghi nhận sản lượng điện với giá không đồng (không được thanh toán, đổi lại nhà nước cho phép tổ chức, cá nhân được bám lưới điện, được liên kết với lưới điện quốc gia để điện mặt trời mái nhà vận hành, hoạt động ổn định). Trường hợp tổ chức, cá nhân không phát sản lượng điện dư vào lưới điện quốc gia thì phải tự đầu tư lắp đặt thiết bị hạn chế tối đa phát điện dư vào hệ thống điện.

- Nhà nước khuyến khích phát triển ĐMTMN để tự sử dụng tại chỗ, không khuyến khích lắp đặt ĐMTMN để bán điện, phát điện vào hệ thống điện, không khuyến khích bán điện cho tổ chức, cá nhân khác. Về mặt tích cực, nhà nước khuyến khích phát triển thì nhà nước cho phép ĐMTMN liên kết, bám lưới điện trong quá trình vận hành, tạo thuận lợi và tiết kiệm chi phí cho doanh nghiệp, người dân. Về góc độ tiêu cực, phần sản lượng điện dư (nếu có) phát vào lưới điện quốc gia sẽ không được thanh toán.

- Tổng quy mô công suất phát triển ĐMTMN tại Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện theo Kế hoạch thực hiện Quy hoạch điện VIII có thể làm hạn chế chính sách được Quốc hội phê duyệt tại Nghị quyết 98/2023/QH15.

- Luật đầu tư:

“Điều 16. Ngành, nghề ưu đãi đầu tư và địa bàn ưu đãi đầu tư

1. Ngành, nghề ưu đãi đầu tư bao gồm:

b) Sản xuất vật liệu mới, năng lượng mới, năng lượng sạch, năng lượng tái tạo; sản xuất sản phẩm có giá trị gia tăng từ 30% trở lên, sản phẩm tiết kiệm năng lượng”.

- Rà soát các luật về Thuế: Không được hưởng ưu đãi.

- Luật đất đai:

“Điều 110. Miễn, giảm tiền sử dụng đất, tiền thuê đất

1. Việc miễn, giảm tiền sử dụng đất, tiền thuê đất được thực hiện trong các trường hợp sau đây:

a) Sử dụng đất vào mục đích sản xuất, kinh doanh thuộc lĩnh vực ưu đãi đầu tư hoặc địa bàn ưu đãi đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư, trừ dự án đầu tư xây dựng nhà ở thương mại”.

1.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn (trong đó có xác định thẩm quyền ban hành chính sách để giải quyết vấn đề)

- Tại Quyết định số 500/QĐ-TTg Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch điện VIII, nguồn ĐMTMN để sử dụng tại chỗ, không bán điện vào lưới điện quốc gia. Do đó, việc xây dựng chính sách để đạt mục tiêu của Quy hoạch, phù hợp với quy mô, cơ cấu nguồn điện trong Quy hoạch điện VIII.

- Giải pháp lựa chọn để phát triển ĐMTMN là cho các cơ quan, tổ chức, người dân đầu tư ĐMTMN được liên kết với lưới điện quốc gia, để tự sử dụng, nhưng không bán điện cho tổ chức, cá nhân khác.

- Tạo điều kiện thông thoáng, giảm bớt các thủ tục cho người dân, doanh nghiệp thực hiện phát triển ĐMTMN. ĐMTMN là các trang thiết bị điện lắp đặt trên mái nhà của công trình xây dựng để phát điện nhằm mục đích sử dụng tại chỗ, không có hoạt động kinh doanh mua bán điện, do đó Nhà nước cần xem xét, đơn giản hoá việc các tổ chức, cá nhân thực hiện yêu cầu nêu tại khoản 1 Điều 11 Luật Điện lực năm 2004 được sửa đổi, bổ sung tại khoản 6 Điều 1 Luật số 24/2012/QH13 (*Đầu tư phát triển điện lực phải phù hợp với quy hoạch phát triển điện lực. Dự án đầu tư chưa có trong quy hoạch phát triển điện lực chỉ được thực hiện khi cơ quan lập quy hoạch phát triển điện lực trình cấp có thẩm quyền phê duyệt quy hoạch cho phép*); thực hiện lập dự án đầu tư theo Luật đầu tư (*điện mặt trời mái nhà chỉ sử dụng tại chỗ, không bán điện cho tổ chức, cá nhân khác, không hoạt động kinh doanh điện*); Đất, công trình xây dựng có mái nhà không phải thực hiện bổ sung đất và công năng cho công trình năng lượng theo quy định Luật Đất đai; Luật Xây dựng.

- Vì mục tiêu tổng thể quốc gia, vấn đề an ninh, vận hành an toàn hệ thống điện, tổng quy mô công suất phát triển ĐMTMN tại Thành phố Hồ Chí Minh

thực hiện theo Nghị quyết 98/2023/QH15 của Quốc hội cần tuân theo Kế hoạch thực hiện Quy hoạch điện VIII được phê duyệt.

2. *Chính sách 2*: ĐMTMN không liên kết với lưới điện quốc gia (nguồn phát điện và phụ tải không liên kết với lưới điện quốc gia), không bán điện cho tổ chức cá nhân khác.

2.1. Xác định vấn đề bất cập

- Vấn đề bất cập tương tự như Chính sách 1

- Khi thực hiện Chính sách 1, nếu tổng quy mô công suất ĐMTMN trên cả nước vượt mốc 2.600 MW thì công suất này (công suất vượt mốc 2.600 MW) không được liên kết với lưới điện quốc gia nhằm bảo đảm cơ cấu nguồn điện trong Quy hoạch điện VIII và vấn đề ổn định, an ninh, vận hành an toàn hệ thống điện.

2.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Nhà nước khuyến khích doanh nghiệp, người dân lắp đặt ĐMTMN để tự sử dụng, cung cấp cho nhu cầu tại chỗ, giảm áp lực cho ngành điện. Tuy nhiên, Quy hoạch điện VIII đã xác định, cơ cấu nguồn ĐMTMN được tăng thêm đến năm 2030 là khoảng 2.600 MW. Do đó, khi tổng công suất nguồn ĐMTMN vượt mốc 2.600 MW thì phần công suất vượt sẽ ảnh hưởng đến cơ cấu nguồn điện của hệ thống điện, có thể ảnh hưởng đến an ninh, vận hành an toàn của hệ thống điện.

- Để công suất vượt 2.600 MW không gây ảnh hưởng đến hệ thống điện, cần đề xuất, xây dựng chính sách cho phát triển ĐMTMN nhưng cả nguồn điện và phụ tải lúc này không liên kết với lưới điện quốc gia. Nghĩa là cả nguồn ĐMTMN và phụ tải có sự độc lập với lưới điện quốc gia, không liên kết với lưới điện quốc gia (độc lập về mặt vật lý với lưới điện quốc gia).

2.3. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

- Nhà nước có chính sách cho doanh nghiệp, người dân phát triển ĐMTMN để tự sử dụng.

- Trong trường hợp này, doanh nghiệp, người dân bị hạn chế quyền phát điện, nguồn ĐMTMN vào lưới điện quốc gia; nguồn điện và phụ tải không liên kết với lưới điện quốc gia, bất kể thời điểm nào trong năm.

2.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng khác có liên quan

- Hạn chế quyền của người dân và doanh nghiệp trong đấu nối với lưới điện quốc gia.

- Việc không cho nguồn phát điện và phụ tải liên kết với lưới điện dẫn đến tổ chức cá nhân cần đầu tư thêm hệ thống lưu trữ điện, có thể phát sinh chi phí đầu tư khi thực hiện phát triển ĐMTMN. Tuy nhiên, quy định này nhằm mục

tiêu bảo đảm cơ cấu nguồn điện trong Quy hoạch điện VIII và bảo đảm an toàn, an ninh hệ thống điện, bảo đảm lợi ích hệ thống điện quốc gia.

- Luật đầu tư:

“Điều 16. Ngành, nghề ưu đãi đầu tư và địa bàn ưu đãi đầu tư

1. Ngành, nghề ưu đãi đầu tư bao gồm:

b) Sản xuất vật liệu mới, năng lượng mới, năng lượng sạch, năng lượng tái tạo; sản xuất sản phẩm có giá trị gia tăng từ 30% trở lên, sản phẩm tiết kiệm năng lượng”.

- Rà soát các luật về Thuế: Không được hưởng ưu đãi.

- Luật đất đai:

“Điều 110. Miễn, giảm tiền sử dụng đất, tiền thuê đất

1. Việc miễn, giảm tiền sử dụng đất, tiền thuê đất được thực hiện trong các trường hợp sau đây:

a) Sử dụng đất vào mục đích sản xuất, kinh doanh thuộc lĩnh vực ưu đãi đầu tư hoặc địa bàn ưu đãi đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư, trừ dự án đầu tư xây dựng nhà ở thương mại”.

2.5. Kiến nghị giải pháp lựa chọn (trong đó có xác định thẩm quyền ban hành chính sách để giải quyết vấn đề)

- Trong chính sách này, Nhà nước cho phát triển ĐMTMN không giới hạn quy mô công suất nhưng không gây ảnh hưởng đến công tác điều độ, an ninh, an toàn vận hành hệ thống điện. Tổng công suất phát triển thuộc Quy hoạch điện VIII đã được phê duyệt.

- Tạo điều kiện thông thoáng, giảm bớt các thủ tục cho người dân, doanh nghiệp thực hiện phát triển ĐMTMN. ĐMTMN là các trang thiết bị điện lắp đặt trên mái nhà của công trình xây dựng để phát điện nhằm mục đích sử dụng tại chỗ, không có hoạt động kinh doanh mua bán điện, do đó Nhà nước cần xem xét, đơn giản hoá việc các tổ chức, cá nhân thực hiện yêu cầu nêu tại khoản 1 Điều 11 Luật Điện lực năm 2004 được sửa đổi, bổ sung tại khoản 6 Điều 1 Luật số 24/2012/QH13; thực hiện lập dự án đầu tư theo Luật đầu tư (điện mặt trời mái nhà chỉ sử dụng tại chỗ, không bán điện cho tổ chức, cá nhân khác, không hoạt động kinh doanh điện); Đất, công trình xây dựng có mái nhà không phải thực hiện bổ sung đất và công năng cho công trình năng lượng theo quy định Luật Đất đai; Luật Xây dựng.

- Đối với điện mặt trời không liên kết với lưới điện quốc gia thì cần cho phát triển không giới hạn, chủ yếu ở vùng sâu, vùng xa, hải đảo nơi không có lưới điện thì chỉ cần tuân thủ các quy định của pháp luật về xây dựng, môi

trường... Vì loại hình này không ảnh hưởng gì tới vận hành lưới điện quốc gia do đó không nên giới hạn.

III. Lấy ý kiến

Phần này nêu rõ việc lấy ý kiến về dự thảo báo cáo đánh giá tác động (mô tả các phương pháp lấy ý kiến, phản hồi, tiếp thu, giải trình ý kiến góp ý).

Nội dung này sẽ bổ sung sau khi xin ý kiến góp ý theo quy định

IV. Giám sát và đánh giá

- Cơ quan chịu trách nhiệm tổ chức thi hành chính sách, giám sát đánh giá chung việc thực hiện chính sách là Bộ Công Thương.
- Cơ quan chịu trách nhiệm tổ chức thi hành chính sách, giám sát đánh giá việc thực hiện chính sách trong lĩnh vực xây dựng là Bộ Xây dựng.
- Cơ quan chịu trách nhiệm tổ chức thi hành chính sách, giám sát đánh giá việc thực hiện chính sách trong lĩnh vực phòng chống cháy nổ là Bộ Công an.
- Cơ quan chịu trách nhiệm tổ chức thi hành chính sách, giám sát đánh giá việc thực hiện chính sách trong lĩnh vực đầu tư là Bộ Kế hoạch và Đầu tư.
- Cơ quan chịu trách nhiệm tổ chức thi hành chính sách, giám sát đánh giá việc thực hiện chính sách trong lĩnh vực môi trường, đất đai là Bộ Tài nguyên và môi trường.

- Các Bộ ngành khác thực hiện theo chức năng, nhiệm vụ được giao.

V. Phụ lục

Các bảng, biểu tính toán chi phí và lợi ích của các giải pháp (nếu có).

BỘ TRƯỞNG

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- PTTg Trần Hồng Hà (để b/c);
- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ;
- Vụ PC; Cục ĐTĐL;
- EVN;
- Lưu: VT, ĐL (nlтт-tr).

Nguyễn Hồng Diên